

Det betyder f.eks., at kød fra danske svin kun må betegnes som økologisk, hvis produktionen er sket i overensstemmelse med økologiforordningen og de strengere danske særregler.

Beskyttelsen af betegnelsen "økologisk" om landbrugsprodukter er uafhængig af andre regler om mærkning, f.eks. med det danske Ø-mærke. Et økologisk produkt behøver derfor ikke at være mærket med Ø-mærket, der er et offentligt kontrolmærke, som viser, at produktet er produceret på en bedrift eller virksomhed, hvor den afsluttende kontrol er udført af en dansk myndighed.

Den begrænsede beskyttelse af betegnelsen "økologi" betyder, at hvis der ikke er tale om landbrugsprodukter, eller der er tale om produkter, der tydeligt ikke har nogen forbindelse med den særlige landbrugsmæssige, økologiske produktionsmetode, kan betegnelsen "økologisk" benyttes om et produkt, hvis det er foreneligt med øvrig lovgivning. Der ses derfor eksempler på, at produkter som hudplejemidler og børnetøj kaldes økologiske, ligesom frisører reklamerer med at være økologiske.

I det omfang, der med hjemmel i økologiloven er fastsat regler for anden økologisk virksomhed end den, der er omfattet af økologiforordningen, er den økologiske betegnelse dog også beskyttet. Det gælder f.eks. ørreder og ål. Et dansk dambrug kan derfor kun markedsføre sine ørreder som økologiske, hvis producenten er autoriseret og lever op til de danske regler.

Hvorvidt en vare rent faktisk er økologisk, når den betegnes som økologisk, er for den enkelte forbruger et spørgsmål om tillid og troværdighed. Derfor har kommunikation – og dermed varebetegnelser – større betydning ved markedsføring af økologiske fødevarer end ved markedsføring af konventionelle fødevarer. Under hensyn hertil er det vigtigt, at landbrugsprodukter kun betegnes som økologiske, når de er produceret i overensstemmelse med de fastsatte regler herom, da både begrebet og tilliden hos forbrugerne ellers udvandes. Det røde Ø-mærke kan således kun anvendes på produkter af jordbrugsoprindelse og akvakultur. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 5 og 6.

6. Gældende ret

Økologiområdet reguleres primært af økologiforordningen fra 1991.

Den gældende økologilov, der er en rammelov, blev vedtaget i 1999. Formålet med loven var at sikre hjemmel til kontrol og håndhævelse af forordningens bestemmelser samt at skabe hjemmel til nationalt at kunne fastsætte strengere regler på områder, der dækkes

af forordningen. Endvidere blev der skabt hjemmel til at fastsætte regler på områder, der ikke reguleres på EU-plan. Sidstnævnte mulighed er bl.a. udnyttet i reglerne om økologisk akvakultur og reglerne om markedsføring af økologisk foder af animalsk oprindelse til selskabsdyr.

Muligheden for at fastsætte strengere regler end foreskrevet i forordningen er udnyttet for husdyr. Det drejer sig f.eks. om bestemmelser om længere afvænningsperiode for grise, forbud mod at nærtrimme høns og en begrænsning af transporttiden for dyr til 8 timer.

Økologisk produktion er et samlet system til landbrugsforvaltning og fødevarerproduktion, der kombinerer bedste praksis på miljøområdet, stor biodiversitet, bevarelsen af naturressourcer, anvendelsen af høje dyrevelfærdsnormer og en produktionsmetode, som imødekommer visse forbrugeres ønsker om produkter, der er fremstillet ved hjælp af naturlige stoffer og processer.

De økologiske regler kan i vidt omfang ses som en overbygning på den lovgivning, der i øvrigt gælder for virksomheder, herunder f.eks. bestemmelser om produktion, fødevarer og foderstoffer. Økologiloven er således et supplement til f.eks. fødevarerloven, hvorfor autorisation til økologisk fødevareraktivitet forudsætter, at der foreligger den fornødne autorisation eller registrering efter regler fastsat i medfør af fødevarerloven. Det betyder, at økologiautorisationen automatisk bortfalder, hvis en virksomhed får frataget sin autorisation eller registrering i henhold til fødevarerlovgivningen.

Økologiske virksomheder skal således overholde økologireglerne som den øvrige lovgivning.

En del af den lovgivning vedrører ikke den egentlige landbrugsforvaltning eller fødevarerproduktion, men gælder generelt for al virksomhedsudøvelse.

Et eksempel på sådan lovgivning er reglerne om arbejdsmiljø. Hvis Fødevarerministeriet i forbindelse med kontrollen af økologireglerne bliver opmærksom på arbejdsforhold, som strider mod arbejdsmiljølovgivningen, skal Arbejdstilsynet underrettes, jf. arbejdsmiljølovens § 75, stk. 2. Forholdet vil da alene blive bedømt i forhold til arbejdsmiljølovgivningen. Derimod vil det ikke være en overtrædelse af økologireglerne.

Anderledes forholder det sig med overtrædelse af regler efter dyreværnsloven. Konstaterede overtrædelser vil her typisk være en overtrædelse af en generel regel og samtidig en overtrædelse af de økologiske regler om dyrevelfærd. Ved grove overtrædelser vil